

From: Szórád Mária
Subject: vegyészopera
Kedves Gábor!

(Mari egy azóta eltűnt internet linket küldött, lásd alább.)

1999-es feldolgozás, kicsit egyenetlen, de jól szórakoztam rajta, különösen azért, mert egy-két számot ismertem csak. Meg aztán a valamikori szereplők személye miatt is érdekes (a szövegkönyv végén van az előadások történetéről egy kis áttekintés), akik közül számosan tanáraink voltak.

Mari

Várhegyi Gábor kiegészítése: A Mari által küldött internet link tartalma e pillanatban itt van

<http://femto.chem.elte.hu/II.PhysChem/VegyeszOpera.htm>

Feltehető, hogy ez se marad meg sokáig, már most is csak biztonsági figyelmeztetések után nyitja meg a legtöbb böngésző. Ezért kimásoltam a tartalmát, és a formázáson alakítottam.

VEGYÉSZOPERA

alias

SZIGOR HERCEG, avagy CARMENni VEGYÉSZNEK

1999. május 15.

Az előadás itt megadott hangfelvétele azóta eltűnt. Egy 1984-es felvételt kiad a Google, itt, de egészen más dallamokkal:

<https://www.youtube.com/watch?v=s0Lb9-cC9Ws>

SZEMÉLYEK:

1. Professzor: Samu János XXXIII. vegyész
 2. Professzor: Keszei Ernő XXIX. vegyész
 3. Professzor: Kotschy András XIII. vegyész
 4. Professzor: Farkas Ödön XVI. vegyész
- Altiszt: May Zoltán IV. vegyész
Pancser Etelka: Dubrovay Zsófia III. vegyész
Kocsonya Malvin: Hornyik Katalin III. kémia-prog. mat.
Könyök Ödön: Tompa Károly IV. vegyész
Gálickő László: Divéki Zoltán VI. biológus
Kórus: Bián Tünde II. vegyész
Ferenczi Alpár II. fizika-környezettan
Gaál Zsófia Anna IV. biológia-kémia
Gyenes Tamás IV. kémia-fizika
Győry Zsuzsanna IV. fizikus
Huri Arnold III. vegyész
Kriston Ákos V. mérnök-fizikus
Orgoványi Judit IV. vegyész
Láng Bernadett I. kémia
Mohácsi Zsolt V. vegyész
Molnár Ildikó IV. vegyész
Mucsi Zoltán V. vegyész
Nyúl Katalin IV. geológus
Oláh Péter III. vegyész

TISZTELET AZ ELŐDÖKNEK!

Az immár „klasszikussá” nemesedett Vegyészopera első előadása 1948-ban volt Mikulás-est keretében. Ezután 1949-ben, majd a 60-as évek első feléig kb. 8 előadásról tudunk kibővített, módosított szövegkönyvekkel. Kezdetben az opera első felvonása a szerves szintetikus laborban játszódtott. A későbbi változatok alapja az eredeti második felvonás, a szigorlat lett. Hosszabb szünet után 1984-ben és 85-ben újjátették fel az ELTE TTK vegyészei a művet, előbb 3-3, majd 4-4 szereplős variánsként, azután 88-ban ismét, részben megváltozott szereplőgárdával. Az utolsó előadás óta eltelt 10 év, a hallgatók azóta teljesen kicserélődtek, ezért is tűnt aktuálisnak e remekművet újra műsorra tűzni. Most, 1999-ben is csupán a klasszikus Vegyészopera előadására vállalkoztunk. Állítólag a Vegyészoperának új, teljesen átdolgozott változatát a Műegyetem vegyészei mostanában évente előadják. Az azonban nem igaz, amit némely műegyetemisták terjesztenek, hogy az operát a BME hallgatói írták volna. A Vegyészoperát ugyanis az ELTE TTK hallgatói írták és adták elő először.

Sajnos még nem sikerült a régi előadások teljes történetét felderíteni, de egykori szereplők emlékei alapján így is érdekes - messze nem teljes - névsor állt össze. Csak a példa kedvéért néhány régi szereplő, közreműködő:

Professzor szerepben: Kőrös Endre (akadémikus, ELTE)

Berecz Endre (ny. egyetemi tanár, ME)

Gárdos György

Holderith József (ny. docens, ELTE)

Gálickó: Libor Oszkár (ny. egyetemi tanár ELTE)

Ruff Imre † (egyetemi tanár, ELTE)

Egyéb szerepekben: Szekér Gyula (OMFB)

Dévényi Tibor

Székely Tamás (tudományos tanácsadó, MTA KKKI)

Csiszér Éva (Fémipari Kutató)

Fraknói Veronika (Kőrös Endréné)

Turi Mária (Beke Gyuláné)

Zenei munkatársként: Révész András

Török Annamária (MRT)

Juhász Jenő † (egyetemi adjunktus, ELTE)

Több lelkes hallgató, szereplő már 85-ben is, és azóta többször is felvetette: modernizálni kellene a vegyészoperát, esetleg egy új, pop-rock jellegűt írni. Egyszer talán ennek is eljön az ideje. De ez a mű olyan nemes hagyományokkal bír, hogy se szívünk, se merszünk nem volt komolyabban hozzányúlani. Ez úgy szép, kedves és avított, de élvezhető és stílusos, ahogy van. Reméljük, ezt ma is sikerül igazolni!

Jó szórakozást kívánunk mindenkinek:

A Szervezők

AZ OPERA CSELEKMÉNYE

CSAK OKTATÓKNAK!

1. szín: Négy arcátlan hallgató felkészületlenül merészel szigorlatra járulni a Professzori Kar elé. A legarcátlanabb Gálickő, aki pedig a legkevesebbet tanulta.
2. szín: Megérkezik a Professzori Kar, a hallgatókat bátorítva elfoglalja helyét. Pancser Etelka kapkodó tájékoztatlanságot mutató kezdés után egy kis jelest kap.
3. szín: Az elegáns Könyök divatbemutatóját a Professzori Kar a nagy tudás bizonyítékának tekinti. Tévedésüket felismerve a nulla tudású Könyököt egyessel engedik el a színről.
4. szín: A kihívóan kokettáló Malvinka „véletlenül” jó kérdést kap másodszorra, és a Professzorok elismerő pillantásától kísérve jelest kap.
5. szín: Az arcátlanul magabiztos Gálickő tücsköt-bogarat összehordva felel, de kettesért könyörög. A megértő bizottság tanítgatja kicsit, miközben fölényesen magas szintű szakmai tudását is megcsillogtatja. Jólelkűen kihúznak belőle egy igen gyenge kettest.
6. szín: Mindennel dacoló tudatlan hallgatók diplomát kapnak. Ezzel az operának is vége.

CSAK HALLGATÓKNAK!

1. szín: Négy szerencsétlen hallgató, aki kívülről tudja az egész tananyagot, szigorlatra érkezik egy undok bizottsághoz. Mindenki reszket a félelemtől, csak a bátor Gálickő reménykedik.
2. szín: Bevonul a szigorú vizsgabizottság és fenyegetőzve elfoglalja a helyét. Kezdetben nem méltányolják Pancser Etelka talpraesett válaszait, de később kitűnővel jutalmazták elsöprő tudását.
3. szín: Az előírásoknak megfelelően felöltözött Könyök Ödönt ellenszenvvel fogadják. A Professzorok olyan kérdéseket tesznek fel, amelyekre a tudomány sem ismeri a választ.
4. szín: Malvinka kedvesen válaszolgat a professzoroknak, akik kocsányon ülő szemekkel bámulják többször differenciálható felületeit. Zavartan adják meg a jól megérdemelt kitűnőt.
5. szín: Gálickő szimpatikusan, szerényen, de határozottan megválaszolja a legtöbb kérdést, mégsem akarják átengedni. A bizottság közben csúnyán kioktatja, pedig látszik, hogy ők sem nagyon értenek a szakmájukhoz. Végül mégis kénytelenek elismerni Gálickő tudását, de csak kettest adnak.
- 6.szín: Mindenki megkapja a jól megérdemelt diplomát. Ezzel aztán vége is a játéknak.

SZÖVEGKÖNYV

SZIGOR HERCEG

Avagy

CARMENni vegyésznek

Szintetikus zenés sorstragédia egy felvonásban, hat színben
Hetedik, bővített, részben óhatatlanul átdolgozott kiadás

Írták:

Beethoven Fogarasi Lellei Strauss

Berecz Gárdos Libor Verdi

Bihari Huszka Offenbach Véték

Bizet Kadosa Pátzay Wagner

Donizetti Körös Rossini Wieland

Fraknói Lehár Schubert **et al....**

ELŐJÁTÉK

SZÓLÓ: Róla szól a dal, akit elsős korban már Dallam: (Karai: Amerikai munkásdalok)

A laborfőnök önkénye sújt,

Kit a Csendes-tanszék, s a menzakereszt sem vár,

Zéhán görnyed vagy digerre tanul.

(Közben a többi hallgató is bevonul)

KÓRUS: Rólunk szól a dal, kiknek teste meggyötört,

A padtól sajog hátsó felünk,

És a lombikból öntve nitrálsavat

Xantoproteines mindkét kezünk.

Hallgassátok velünk,

Hogy mi mindenben ment át

Könyök és Pancser, no meg a kis Kocsonya,

Végül Gáliczkő, a lusta diák.

És kóborolhatsz folyosókon sok helyütt,

A vizsgázókba belebotlasz mindenütt.

Nem találod helyedet e szép napon,

Ki levizsgázott, hasát sütteti a napon.

Pedálgép, ki megtalálja helyét,

Pedálgép, ki mindig szemfüles.

Pedálgép? Csak meg ne nézd a fejét,

Mert jó dagadtra nőtt kobakja belül üres.

Vannak köztünk, sajnos, túlbuzgó tagok,
Kik pedálozva növelik az átlagot,
És bólogatnak a tanár szavaira,
Bár azt se' tudják, miről folyik épp a duma.

Pedálgép...

NYITÁNY (Mozart: Szöktetés a szerájból)

A nyitány alatt az üres színre (szigorlati terem) egyenkint szállingóznak be a kórus tagjai.

ALTISZT: A tisztelt professzor urak (Mozart: Don Giovanni, táncjelenet)

Értesítik mindnyájukat,
Hogy ma vegyész szigorlatot,
S avatást tartanak.
Ez alkalomból Önöket,
Az egész házanépüket
Vendégül látják szívesen,
Mert Ők nagylelkűek.
Ajtó és ablak nyitva áll,
Fáradjanak be rajta már,
Mert szemükre s fülükre itt
Sok édes öröm vár.

KÓRUS: Itt ma szigorlatoztat a professzori kar, (Verdi: Trubadúr, Cigánykórus)

Négy hős vegyész kollégánk ma vizsgázni akar.
Itt, ma, vizsgázni akar.

CSAK A LÁNYOK: Ki az ki itt most közelgni látszik?

CSAK A FIÚK: Egy szép vegyészleány! Át is megy ő talán...

PANCSER: *(Kezét tördelve belép):*

Ne félj, ne félj bolond szívem, (Lehár: Mosoly országa)
Úgy is tudom már,
Hogy itt engem ma elhúznak,
Rám a bukás vár.

KÓRUS: Ne félj, ne félj, vegyészleány,
Nem lesz semmi baj,
Rájuk nevetsz, s elolvadnak
Ők is, mint a vaj.

KÖNYÖK: Hogyha az ember itt vizsgázni óhajt, (Mozart: Figaro házassága)

Félre a gondot és félre a sóhajt.
Míg ők beszélnek én bólintgatok.
Hadd lássák a profok, mindent tudok.
Csak nagyon félénk, csendes vagyok.

KÓRUS: ||: Így tett le a könyök sok szigorlatot.
Míg a többi felelt, ő bólintgatott.
Ez a siker titka, nem kell sok beszéd.
Csak okosan hallgassál és ez elég. :||

KOCSONYA: (*Remegve belép*):
Eljött hát a vizsganap, (Kadosa: Májusi köszöntő)
Könnyhullás és gyász köszöntse,
Zeng és dalol az élet,
Én meg remegek, félek,
Tudom-e jól a fizkémet.

KÓRUS: Mitől félsz kis Kocsonya,
Hisz te vagy a nagy koponya!
Zeng és dalol az élet,
Nem kell remegned, félned,
Hisz tudod te a fizkémet.

GÁLICZKŐ: (*Beront a színre*):
Engem nem érhet el ma semmi vész, (Bizet: Carmen, Torreádordal)
Mert fejemben van az egész,
Két napig tanultam kémiát,
Mindent tudok tehát:
Csak az első 40, s az utolsó
10 oldalt nem néztem át.

KÓRUS: Üdv néked, bátor szigorlatozó!
Bátran állj ki, vár a dobogó!
Tőled bármit kérdezhetnek már,
Te mindent megfelelsz,
Hiszen homlokodról a tudomány
Világító sugár.

ALTISZT: (*Futva jön*):
Mindjárt jönnek, szűnjön meg a lárma! (Muszorgszkij: Borisz Godunov)
Hogyha belépnek az ünnepi talárba',
A jelöltek mind leborulnak,
És térden állva így rimázkodnak:

KÓRUS: Irgalmat nekünk!!!

TÁRGYALÁS(Szamárinduló)

A professzorok a zene hangjára a nézőtér felől ünnepélyesen bevonulnak, fekete talárban és fejfedővel.

PROFOK: ||: Vizsgabizottság mi vagyunk, (Schubert: Három a kislány, Tschöll papa lányai)
Megjöttünk, itt vagyunk.

Senki sem tudja, hogy mit kérdezzünk,
Még mi sem tudjuk, || ez a bajunk. (1. volta) || ez a mi bajunk. (2. volta) :||

2. PROF.: Végre itt a kéjes óra, (Mozart: Szöktetés a szerájból, Osmin áriája)
Álljon ki a dobogóra,
||: És feleljen Ön, ha tud, Ön ha tud. :||

3. PROF. Ó, be szép lesz, ó, be jó lesz,
Itt ma roppant sok húzás lesz,
Ha-ha-ha-ha-ha-ha-ha,
Itt ma sokan megbuknak!

PROFOK : Végre itt a kéjes óra...

ALTISZT: Pancser Etelka, Te kezd el! (Tannhäuser, Felhívás a dalnokversenyen)

1. PROF.: Első kérdésünket hallja, (Bizet: Carmen, Mi is jöttünk felvonulni[kórus])
Erre feleljen Ön, ha tud!
Első kérdésünket hallja:
Mi a Raman-effektus?

PANCSER: ||: Ó, jaj, mit mondjak hát? (Verdi: Traviata)
Csak menjek át! Csak menjek át! :||
Ő volt, ki a tömegvonzás
Törvényét kimondta, és ...

PROFOK: Nem, nem! Nem az volt!

PANCSER: Ő volt, ki a golyót elejtette, s nézte,
Hogyan gurul.....

PROFOK: Az sem volt!

PANCSER: (*Rémülten áll.*)

KÓRUS: Színképvonal, színképvonal...

PANCSER: Raman egy hindu, fizikus fajta, (Rossini: Sevillei borbély, Figaro magyarázza)
Ki kísérletét egyszer eltolta,
Sok színképvonal jelent meg rajta,
Széles és vastag, sokféle fajta.
A Nobel-díjat ezért megkapta,
Pedig Smekal ezt megálmodta.

KÓRUS: A Nobel-díjat ezért megkapta,
Pedig Smekal ezt megálmodta.

4. PROF: Mondja, hogy megy be (Apu, hogy megy be, az a nagy medve)
A nyers téglanyag
A Hoffmann körkemencébe?
És ha már bent van, meddig bírja ott ki
Abban a kis szűk fülkében?

És a füstgázok merre kavarognak;
Hol jönnek ki és be?
Mire jó az egész kemence?

S minek építik azt kerekre?
Erre feleljen meg én nékem!
||: Nosza mondja már nahát! :||

PANCSER: Füstgázok sűtik és égetik (Verdi: Trubadúr, Azucena áriája)
Pirosra ott a nyers téglákat: jaj nekik!
Közben a kemence csak kering,
Míg a téglák megsűlnék mind.
Irtózatos a hűség.
Szörnyűbb csak a pokol lehet,
Égesse ki annak szemét,
Aki ilyeneket kérdez!

KÓRUS: Égesse ki annak szemét,
Aki ilyeneket kérdez!

PANCSER: Füstgázok sűtik és égetik
Pirosra ott a nyers téglákat: jaj nekik!
Elveszti az össz' kristályvizét
Az illit és a montmorillonit,
Kaolin, s a bentonit!

3. PROF.: Arra feleljen most, kollegina, (Mozart: Don Giovanni, Pezsgőária)
Hogy milyen anyag a piridin.

PANCSER: A piridin bűzös bázis. (Rossini: A Sevillai borbély, éneklecke)

3. PROF.: Jól van, jól van, roppant köszönöm.

PANCSER: Bűzös bázis a piridin.

3. PROF.: Jól van, jól van, roppant köszönöm.

PANCSER: A piridin illata rossz.

3. PROF.: Ezt már mondta, mondjon mást is!

PANCSER: A piridin szaga nem jó.

3. PROF.: Ezt hallottam, mondjon mást is!

PANCSER: Illata nem jó, szaga bűzös,
Szaga rémes, illata nem jó.

3. PROF.: Ezt már mondta,
Mondjon mást is!
Ezt már mondta,
Mondjon mást is!

PANCSEK: Illata nem jó, szaga bűzös,
Szaga rémes, illata nem jó,
Illata nem jó, szaga bűzös,
Szaga rémes, illata nem jó.

PROFOK: (*Pancserrel együtt éneklik*)

Ezt hallottuk,
Mondjon mást is
Térden állva úgy könyörgünk,
Csak mondjon mást is,
Csak mondjon mást is!
Kitűnőt kap, megígérjük:
Csak mondjon mást is,
Csak mondjon mást is!

PANCSEK: Kitűnőt?? Biztosan? Na jó, legyen!

1. PROF.: Hát miből akar tulajdonképpen felelni?

PANCSEK : Talán a szerves kémia történetéből.

PROFOK: Halljuk! Halljuk!

PANCSEK: 1828-ban kitört a háború, (Svéd hatos)

Wöhler és a *vis vitalis*

Összevesztek cudarul.

Ebből aztán lett egy roppant zavaros história,
Hiszen ebből lett az egész organikus kémia.

KÓRUS: Ebből aztán lett egy roppant zavaros história:
Vizeletből lett az egész organikus kémia!

1. PROF. Fogas kérdés következik,
Erre feleljen Ön, ha tud!
Hogy jön a benzolgyűrűhöz
A londoni omnibusz?!

PANCSEK: Mi sem könnyebb ennél!! (*Prózában, majd ének:*)

Londoni omnibusz tetején (Éjjel az omnibusz tetején)

Utazott Kekulé,

És álmodott.

Akkor is a benzol képletén,

A hat szén helyzetén

Gondolkozott.

Álmában hat kis majom

Egymás farkát kergette,

S felkiáltott Kekulé meglepetve:

Ím itt a benzol, mit kerestem,

Végre, hogy megleltem

A gyűrűjét.

KÓRUS: Álmában hat kis majom
Egymás farkát kergette,
S felkiáltott Kekulé meglepetve:
Ím itt a benzol, mit kerestem,
Végre, hogy megleltem
A gyűrűjét.

PROFOK: Adjuk meg hát most azt az osztályzatot, (Verdi: Nabucco, kórus)
Melyet e vegyészelőlt ma itt kiérdemelt
||: Melyet e vegyészelőlt kiérdemelt :||
Megkapja a kitűnőt!

KÓRUS: ||: Kitűnőt kapott Etelka! (Glori-glori halleluja)
Kitűnőt kapott Etelka!
Kitűnőt kapott Etelka!
Mert Ő egy nagy Pancser! :||

ALTISZT: Könyök Ödön, te következel ! (Wagner: Tannhäuser)

4. PROF: Mondja, hogy megy be
A nyers téглаanyag
A Hoffmann körkemencébe?
És ha már bent van, meddig bírja ott ki
Abban a kis szűk fülkében?
És a füstgázok merre kavarognak;
Hol jönnek ki és be?
Mire jó az egész kemence?
S minek építik azt kerekre?
Erre feleljen meg én nékem!
||: Nosza mondja már nahát! :||

KÖNYÖK: A Hoffmann féle körkemence (Mozart: Varázsfuvola, Papageno áriája)
Kissé köralakú idom.
Szóval olyan, mint mondjuk
||: Egy egész kis Népstadion. :||
Csak szektorok helyett fülkék vannak ott,
És a téglák, mint emberek,
Jól összezsúfolódva átkozzák a pokoli meleget.
Ennyit tudok és semmi egyebet.

4. PROF: Ez semmi, ez semmi, így nem fog átmenni. (Egy csók és más semmi)
Így nehéz lesz vegyésznek lenni!
Csak rajta, csak rajta,
Kérdezzük meg tőle a kolloidkémiát!

2. PROF.: Ah, mondja kérem szépen, (Mozart: Don Giovanni, Ottavio áriája)
Zengő szóval, ékes szóval,
Hadd hallom szabatos feleletét:
Hogy a kolloidikában

Melyik a legfontosabb princípium,
princípium, princípium, princípium?

KÖNYÖK: Itt van a felület, fajlagos felület. (Mozart: Don Giovanni, Pezsgőária)

Egyre csak növeled, azt teszed jól.

Aprítod, tördeled, rázod és kevered,

Így lesz a kolloid gél meg a szol.

Ám de ha ebben a felületben

Nincs valamilyen kicsike ion,

Vagy liofil kis gyököcske, bizony,

Akkor a rendszer stabilitása gyenge,

A sorsa koagulálás.

Bármi a közeged, hogyha nincs réteged,

Melyen a részecskéd adszorbeál.

Hiába rázod, nyúzkod és húzod,

Rántod és hántod: kiülededik.

Bölcs aki tudja, hirdeti, mondja,

Hogy az igazság nem vitás:

||: Egy a fő a kontinuitás. :||

2. PROF: Ha-ha-ha-ha-ha!

1. PROF: Ön bűvár most, ki vízben úszik (Mozart: Varázsfuvola, Sarastro áriája)

És keresi, miből él a hal?

Oxigént mennyit talál a vízben?

Hogy határozza meg azt gyorsan?

Melyik a legpontosabb metódus?

KÖNYÖK: Megtitrálok az oxigént.

1. PROF.: Előbb azonban mást is csinál,

Készít mangán-klorid oldatot.

Lúgot ad hozzá, jól osszerázza.

Összeönti a vízmintával.

Ekkor mi történik, mondja hát!

KÖNYÖK: ??!

KÓRUS: Halvány rózsaszín, zöld kockás csapadék, (Csön-csön gyűrű)

Ami nekünk itt leválik Erli-lombikunkban.

Szép, szép, jaj de szép, jaj, ki hitte volna,

Összeöntve megváltozik színe azonnyomba'.

3. PROF.: Minékünk azt remélem, megbocsátja, (Jacobi: Sybill)

Ha elbuktatjuk most, Könyök Ödön.

De előbb kap egy kegyelem kérdést:

A parachorról beszéljen most Ön!

KÖNYÖK: Parachor egy organikus vegyület, (Schubert: Három a kislány)

Melyben vannak különféle elemek.

Ortochorral és a metachorral ő
Általában együtt fordulhat elő.

3. PROF: Ezt meg kell húzni, menjen a fenébe! (Puccini: Tosca)

PROFOK: Adjuk meg hát most azt az osztályzatot, (Verdi: Nabucco, kórus)
Melyet e vegyészjelölt ma itt kiérdemelt
||: Melyet e vegyészjelölt kiérdemelt :||
Ez bizony elégtelen!

ALTISZT: Kocsonya Malvin, te jössz most. (Wagner: Tannhäuser)

2. PROF.: Mondja, mit mért a laborban? (Verdi: Traviata, "Elhagyjuk, drágám...")

KOCSONYA: Üvegkockát mértem.

2. PROF.: No de mijét mérte?

KOCSONYA: A tömegét mértem.

2. PROF.: Az a módszer, mivel mérte,
Gauss volt, vagy Borda?

KOCSONYA: Nem módszerrel mértem:
Mérleg volt, bár ócska.

2. PROF.: Mi történne, ha a kockát
A Himaláján mérnénk?

KOCSONYA: Ugyanaz, mint itt most:
Dideregnék, fáznék.

2. PROF.: Mi történne, ha eső esne,
Míg a kockát méri?

KOCSONYA: Van kalucsnim, s ernyőm,
Nem kell attól félni.

2. PROF.: Mi történne, ha a súlyok
Nem volnának rézből,
És az üvegkocka
Kiesne kezéből?

Mi történne, ha nem volna
Gauss módszer, s Borda,
Sőt, nem volna mérleg,
És nem volna kocka?

Nos, kisasszony, nos, kisasszony,
Feleljen hát nékem,
Várom csengő hangját,
Felpezdül a vérem.

PROFOK: Nos, kisasszony, nos, kisasszony,
Feleljen hát nekünk,
Várjuk csengő hangját,
Felpezdül a vérünk.

KÓRUS: Kocsonyácska, Kocsonyácska,
Felelj meg hát nekik!
Bölcs szavaid őket
Rögtön megigézik.

KOCSONYA: Ha nem volna mérleg, kocka,
Gauss-módszer, s Borda-,
Az életem, kérem,
Csupa öröm volna.!

2. PROF.: Nevetséges, ha-ha-ha, a fiz-kémet nem tudja, (Strauss: Denevér, Ach, wie komisch)
Meg fog bukni, ha-ha-ha,
Meg fog bukni, ha-ha-ha-ha-ha-ha!

PROFOK: Nevetséges, ha-ha-ha, hogy lehet ez, Kocsonya?
||: Ilyen szégyent, ha-ha-ha! :||

4. PROF: Mondja, hogy megy be...

PANCSE: A Hoffmann féle körkemence (Mozart: Varázsfuvola, Papageno áriája)
Kör alakú nagy épület,
Amelyben vannak fülkék,
Amelyek tulajdonképpen nincsenek.
Az ellenáram elve alapján,
Megyen a füstgáz körbehaladván.
A leghidegebb meleget,
A hideg téglá kapja meg.

KÓRUS: Az ellenáram elve alapján,
Megyen a füstgáz körbehaladván.
A leghidegebb meleget,
A hideg téglá kapja meg.

2. PROF.: Hát lássunk talán egy gyakorlatiasabb kérdést!

2. PROF.: Figyelje hát a kérdést kollegina! (Denza: Funiculi-funicula)
Esedezem, esedezem!
Ha összeütközik két molekula,
Szélesebesen, szélesebesen
Számolja ki az ütközés sztérikus
Faktorát, a faktorát,
S ábrázolja rögtön eme függvény
Cosinusát és sinusát!
Ha ezt tudja, kedves Kocsonya,
Bölcsőbb Ön, mint Maxwell démona.

Entropié, entrópia, entropié, entrópió!
Nos, számoljon és feleljen, hisz ez izgató.

PROFOK: Ha ezt tudja, kedves Kocsonya,
Bölcsebb Ön, mint Maxwell démona.
Entropié, entrópia, entropié, entrópió!
Nos, számoljon és feleljen, hisz ez izgató.

KOCSONYA: E kérdésre a felelet (Offenbach: Orfeusz az alvilágban)
Egyszerű, hogy nevetek:
Tangens fi-vel beszorzok,
És fejreállva integrálok!
Arcus sinus iksz per kettő,
Majd levonok pi felet.
Ábrázolva hiperbola,
Melyben van egy kúpszelet.

2. PROF.: Nagyszerű volt, csodálatos koponya!
Rém tehetség, kitűnőt kap Kocsonya.

PROFOK: Kitűnőt kap, kitűnőt kap, kitűnőt kap Kocsonya! (*Kocsonya a kánkán zenére táncol*)
Kitűnőt kap, kitűnőt kap, kitűnőt kap Kocsonya!

ALTISZT: Gáliczkö László, Te jössz most. (Wagner: Tannhäuser)

2. PROF.: Várj csak, no várj csak, Gállickő édes! (Donizetti: Don Pasquale, kettős)
Szívem most már csak bosszúra éhes.
Agyunkra ment a sok vizsgahalasztás.
Rád itt most rémes büntetés vár!

Hiába hullatod a csalfa könnyeket,
Hiába sóhajtozol, én csak nevetek.
Túrtem már tőled eddig éppen eleget,
Most minden türelmemnek vége már!

Nem lesznek hiányzások már a laborban,
Időben jegyzőkönyveid is leadod,
Én néked lógásra módot már nem adok!
Tele van csordulásig a pohár!

Agyunkra ment a sok vizsgahalasztás.
||: Rád itt most rémes büntetés vár! :||

GÁLICZKŐ: Álmodj csak álmodj, szegény tanárom!
Korai még, hogy vesztemet látod.
Öltönyöm szépen kipreparáltam,
S ami csak kell kispuskázom hát.

Hiába szövögeted itt a terveket,
Hiába dúl a lelkedben fergeteg,
Én minden kérdésedre jól megfelelek,

S átmegyek a vizsgán, mint a madár.
Agyadban akármilyen szándék is kavarg,
Akárhogy acsarog belül a haragod
Én csak a jó kis puskám mellett maradok.
Ez ellen vadul hadakozni kár.

Öltönyöm szépen kipreparáltam,
||: S ami csak kell kipuskázom hát. :||

2. PROF.: Miért van kettese laborból?

GÁLICKÓ: A labor füstje már mindent ellepett, (Pancsoló kislány)
S a füzetem felett egy lombik szétrepedt.
És hátra fordulva, íme megpillantom én,
Hogy egy professzor digeráltatni indult el felém.

2. PROF: Jaj, úgy élvezem én a labort!
Ottan annyira szép és jó.
Én csak állok és dirigálok,
És mínusz jegy is adható!

GÁLICKÓ: A fagyáspontmérés, az külön élvezet:
A végén görcsben áll mind a két kezed.
S hogy jó az eredmény, az sajnos csak mese,
Mert újra mérsz, és kijön az előző kétszerese.
Én nem élvezem úgy a labort.
Ottan semmi se' szép se' jó.
„Hogy szűr maga?!“ - mást se' hallok!
Itt csak idegbaj kapható.

1. PROF.: Kolléga úrnak van egy sósavoldata, (Erkel: Bánk bán, Bordial)
Amelynek nem ismert koncentrációja.
Mely úton célirányos azt most meghatározni?
S a Winkler-korrekciót is figyelembe venni?

KÓRUS: Gondold s fontold meg azt,
Mit nékik válaszolsz,
Mert amíg tudsz, Te meg nem buksz,
Bátran felelj, tehát, ha tudsz.

PROFOK: Felelj! Felelj!

KÓRUS: Mert amíg tudsz, Te meg nem buksz,
||: Bátran felelj, tehát, ha tudsz. :||

GÁLICZKÓ: Ha sósav az oldatom, könnyű a dolgom.
Sav ez a javából, neve is az.
Veszem a bürettám, s feltöltöm lúggal.
Nullára állítom meniszkuszát.
Cseppenként adom azt,

S ha gondolom, elég:
Leolvasom a fogyást, s veszem felét.

1. PROF.: Hiba van...

2. PROF.: Elvi hiba van, kolléga!

3. PROF.: Hiba van...

KÓRUS: Indikátor-indikátor!

GÁLICZKŐ: A lakmusz ingatag, nem tudni, hol csap át, (Verdi: Rigoletto, La Donna è mobile)
A fenolftaleint bántja a karbonát.
Egy indikátort használunk mindig:
Para-etoxi-chrisoidint.

KÓRUS: Egy indikátort használunk mindig:
Para-etoxi-chrisoidint.

GÁLICZKŐ: A metil-orange bóraxhoz nem való,
A timolkék pedig gyenge savhoz nem jó.

KÓRUS: Egy indikátort használunk mindig:
Para-etoxi-chrisoidint.

GÁLICZKŐ: A spájzból minden jam szerepel színével,
Málnaként oxidál, s mint grapefruit redukál.

KÓRUS és Egy indikátort használunk mindig:
PROFOK: Para-etoxi-chrisoidint,
Etox-, redox-chrisoidint.

3. PROF.: Én, a komplexek királya (Huszka: János Vitéz, Én a pásztorok királya)
Az elektronzsonglőr
Fordulok most Önhöz, fiam,
Meggérdezem Öntől:
Kobaltkomplex, oktaéder,
Ez lesz most a téma.
Gerjesztett, vagy degenerált?
Mesélje el ezt nekem, kolléga.

GÁLICZKŐ: Nem tudom.

3. PROF.: Nem? Miért?

GÁLICZKŐ: Boksay sötét termében, (Párizsban szép a nyár)
Szervetlen előadás,
Csak lesünk az előadóra,
Rémes e sok kábítás.

Hibridizálódik minden,
Lassan mi magunk is már.

Hiába a sok elektron,
Erről beszélni is kár.

KÓRUS: Hibridizálódik minden,
Lassan mi magunk is már.
Hiába a sok elektron,
Erről beszélni is kár. Ollé!

3. PROF.: Hát mit tud kegyelmed a trinitrofenolról? (Rossini: A Sevillai borbély, Rágalomária)
Hogyan állítja elő,
S a kénsav mire jó?

GÁLICZKŐ: Hiányzott a jegyzetemből,
Nem felelhetek hát ebből.

1. PROF.: Ide figyeljen, akkor hát kegyelmed!
Ha a fenolt megnitrálom,

Rámegy három, rámegy három
Nitrocsoport, ha kivárom.
Rámegy három, rámegy három gyök.

S olyat dörren, mint egy ágyú,
Mint egy ágyú, mint egy ágyú, mint egy ágyú.
S olyat dörren, mint egy ágyú,
Mint egy ágyú, mint egy ágyú.
S olyat dörren, mint egy ágyú,
Mint egy ágyú, bumm, bumm!

És a lombikom tartalma,
Felrepülve, fennragadva,
Mennyezetre felrepülve,
Vakolaton elterülve,
A fejemre lecsöpögött ,oooh!
Mennyezetre felrepülve,
Mindenemet összekente.
||: Egész labort beszennyezve
Asztalomon szétterült. :||
Íme, kísérletem vége:
A robbanás eredménye!

2. PROF.: ||: Felrepülve, fennragadva,
Mennyezetre felrepülve,
A fejemre lecsepegve,
asztalomon szétterült! :||

1. PROF.: És a lombikom tartalma,
Felrepülve, fennragadva,
Mennyezetre felrepülve,
A fejemre lecsepegett,

Ó, mindenemet tönkretette,
A ruhámat összekente,
Egész labort beszennyezte,
||: Egész labort beszennyezte,
Lent padlón elterült! :||
Ott elterült, ott elterült! Ott elterült.

3. PROF.: Ejnye, ejnye, ezt sem tudja? (Ó, te drága Clementina)
Mondja meg hát nékem azt,
Tán a szerves kémiából,
Hogy mi az aminoplaszt.

GÁLICZKŐ: Aminoplaszt, az egy terpén,
Influenza ellen jó.
Lelőhelye Afrikában
Éretlen kókuszdió.

PROFOK: (*Levegő után kapkodnak.*) (Chopin: Gyászinduló)

ALTISZT: (*Legyezgeti őket.*)

PROFOK: Mily balga ő, mily balga ő! (Rossini: Tell Vilmos, nyitány)
E felelet falrengető!
Mily balga ő, mily balga ő:
Ez hát falrengető!
||: Meg-meg-meg-meg-meg-meg-meg-meg-meg kell
Ótet buktatni! :||
Mily balga ő, mily balga ő...

GÁLICZKŐ: Ó, ha tudnák, mily sokat (Verdi: Traviata, Germont áriája)
Magoltam egy hét alatt,
S most, hogy idekerültem,
Mindent elfelejtettem.

PROFOK: Ez csak üres kifogás, buktassuk meg a pofát!
Megtanulja legalább az organikus kémiát.

GÁLICZKŐ: Ébredjen fel Önökben a lelkiismeret,
Engedjenek át engem, ki annyit szenvedett,
És akkor majd meglátják, ki lesz az első diák!
Majd meglátják, csak engedjenek át!

PROFOK: Elégtelen! Elégtelen!
Hordd el magad!

GÁLICZKŐ: Óh jaj, kirúgtak engemet a szőrös szívű emberek!

3. PROF.: Az utolsó kérdésünket
Hallja meg hát Gáliczkő!
Hogyha erre jól megfelel,
Átengedjük, és agyó!

4. PROF.: Mondja hogy megy be.... (A többiek megakadályozzák a kérdésben.)

3. PROF.: Jól van, még egy új kérdést kap (Megjött már fecskemadár)

Kvantumkémiából;
Nem lesz nehéz válaszolni,
Mégpedig kapásból:

A hexaklór-diszilánról
Meséljen hát nékem,
Kötéseinek fajtáit
Sorolja fel szépen!

Hermitikus, önadjungált
E probléma magva.
Írja fel hát a mátrixát,
S ne hagyja itt abba!

Eredményét vizsgálja meg
Surján integrállal;
Nyilvánvaló, hogy mi jön ki,
Ha kész a számítással.

PROFOK: Eredményét vizsgálja meg
Surján integrállal;
Nyilvánvaló, hogy mi jön ki,
Ha kész a számítással.

KÓRUS (*súgva*):
Pé-pi, dé-pi, dé-pi, dé-pi. (Csön-csön gyűrű)

GÁLICZKŐ: Pi-pi, pi-pi, pi-pi, pi-pi.

KÓRUS: Dé-pi, pé-pi, dé-pi, pé-pi,
Heteropoláros, elektronhiányos,
Olyan, mint egy komplex centrális atomja.
Szalay és Császár a két ligandumja.

PROFOK: Oh, jól van, jól van, megvan a kettes: (Mozart: Varázsfuvola, Sarastro áriája)
Így átengedjük most magát.
Csak arra kérjük, hogy jövőre
Tanulja meg a kémiát!
Tanulja, tanulja a kémiát!

GÁLICKŐ: (*Az utolsó sort együtt énekli velük:*)
Nem tanulom meg a kémiát!

DIPLOMAOSZTÁS

KÓRUS: Íme, jöttünk szenvedésünk jutalmáért, (Verdi: Trubadur, Katona-kórus)

Oklevelünk nagy pecsétjét megszolgáltuk mi.

Sok-sok évig Bunsen-tűzben pörkölődtünk,

Laborbűzben görnyedezve éltünk.

Kéthetenkint szulfonáltunk,

S közben egymás lábán álltunk,

A laborban oly kevés a hely.

Nitrozálás, észterezés, hidratálás,

Tetejébe digerálás járt még;

A laborba hogyan belépsz,

A fejedből kimegy az ész,

Azt se tudod, hogy mi az a sav.

Kitalálod, vagy a könyvből kipuskázod,

Vagy ha nem, a köpenyeden látod.

KÓRUS: ||: Öt évig sokat tanultunk,

Vizsgáztunk és diplomáztunk.

Odakinn a magyar ipar vár:

Kutatásban, újításban, tudományban

Valamit nekünk is tenni kell már. :||

(A dékán közben kiosztotta a diplomát. A diákok és a professzorok együtt énekelnek tovább.)

MIND EGGYÜTT: Túlvilági boldogságban (Beethoven: IX. Szimfónia, An die Freude)

Bűzlik a vegyész világ:

Felavatták Gáliczkőt, Pancsert

És a kis Kocsonyát.

Örvendj Te is, tisztelt néző,

Zengjük a megváltás dalát,

Lehúzzuk a függönyt,

És befejezzük az operát.

Akinek ennyi rossz kevés, (Mozart: Szöktetés a szerájból, Finálé)

Azt érje gáncs és megvetés;

Akinek ennyi rossz kevés,

Az maradjon továbbra is vegyész!

- VÉGE -